

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΓΡΙΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

(Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Ψυχοσαββάτου)

Παράδοξα ἡθική και ἔθιμα τῶν ἀγρίων τῆς Ἀμερικῆς. Πῶς θάβουν τοὺς νεκρούς των καθημένους ἢ σταυροπόδιοι τοῖς Σφαγαῖς ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ἀποθανόντων. Νεκροὶ ποὺ τοὺς τρῶνται τὰ φάρια! Νεκροὶ ἐπὶ τῶν δένδρων. Νεκροὶ μέσα στὸ χιόνι. Οἱ Ἐσκιμώοι και τὰ κρανία τῶν νεκρῶν. Νεκροὶ ποὺ ξαναγυρίζουν στὴν γῆ!.. τρῶνται πίνουν! κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΑΘΕ άκομος και κάθε τόπος ἔχει τὶς περιέργεις συνήθειές του. Καὶ τὶς πειδὲ περιέργεις, οἱ περιεργότεροι τῶν ἀνθρώπων, οἱ Ἀμερικανοί.

Ἄν τὶς ἔξετάσουμε ἀπὸ τὴν ἀποφιτῶν επενθύμην νομίμων της, τὴν μεγάλην Ἀμερικανικήν Χερούλων ποσού, πρέπει νὰ τὴν διαιρέσουμε σὲ τρεῖς ζῶνες. Βόρειο, μέσον και νότιον.

Οἱ κάτοικοι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς θάβουν τῶν νεκρῶν των, βάζονται ἀπὸ τοὺς καθημένους εἰς τὸν τάφον... σταυροπόδι!

Οἱ Μεξικανοὶ τὸν ἔκαιαν.

Ἐνῷ τῆς Βορείου, οὔτε τοὺς ἔθαπταν, οὔτε τοὺς ἔκαιαν, ἀλλὰ τὸν ἔξεστον «έπι νεκροδόχων ἔξεδῶν» και ἔπειτα ἀπὸ καιρὸν μαζεῦνται τὰ πάτη.

Οἱ Παταγώνες, οἱ Ἀρακανοί, οἱ Παμπάς, οἱ Πουνέλχοι, οἱ Σαρούντες θάψουν τῶν νεκρῶν τῶν καθημένους ἀπαντοπόδι, και τὸν βάζουν μαζὶ τοὺς εἰς τὸν τάφον τῶν τροφές, ἐνδύματα, ὅπλα, κομμάτα, βέλλα, ποὺ πάντοτε, για τὴν περίστασι αὐτὴν τὰ βάφουν κάκκινα.

Πολλὲς φορὲς ἀπάνω εἰς τὸν τάφο τοὺς, καίνε διάφορα πράγματα, ποὺ τοὺς ἀντίκουν και σφάζουν ἔκει ὅλα τὰ ζῶα τοῦ σπιτιοῦ ποὺ μεταχειρίζονται οὖν λόσσον.

Ἄπτοι δὲν πιστεύουν ὅτι τὸ θάνατος προσέρχεται ἀπὸ φυσικὰ αἵτια, τὸν ἀπόδιόν σὲ μαγγανεῖς και γὰρ τότο, τὸν θάνατο τοῦ ἀρχηγοῦ ἀκολουθοῦν ἀτελείωτοι πόλεμοι και σκληρές ἀντεκδικήσεις.

***

Οἱ Χαροῦνται και ἡ φυλὴ τοῦ Μεγάλου Χακοῦ, δὲν ἀρκοῦνται μονὰς στὶς θυσίας τῶν κατοικίδων, ἀλλὰ και οἱ συγγενεῖς τοῦ νεκροῦ ἀντοργανωτίζονται για νὰ τρέξῃ τὸ αἷμα τοὺς ἀπάνω εἰς τὸν τάφο, ἢ δὲ γυναικεῖς κόρυνται πάντες, ἔκει ἀπάνω, ἔνα δάχτυλο τοὺς.

Οἱ Γουαραγοὶ ἀπάτουν και αὐτοὶ τὸν νεκρὸ τοὺς καθημένους, ἀλλὰ ἀφτὸ τὸν βάλουν προπονούμενως σὲ ἔνα μεγάλο ἄγριο πάλιον. Τὸν νεκρὸ τὸν θάπτουν πάντοτε τὸν κλαίει γοερὰ και μὲ κοπετοῦς ἡ οἰκογένεια τοῦ.

Τὰ ίδια γίνονται στὴν παλαιὰ Περούβια και ίδιας εἰς τὸ διαμερίσμα τοῦ Κονικοῦ, ὅπου και ίδιατερα ὑπόγεια τὸν νεκροῦ τὸν στὰ οπίται. Γιὰ νὰ μὴ προσυπετεῖ ὅμως τὸ πάτη τὸ ἀποκριάνον προπονούμενος σὲ τὸν κάτωκόμο. Μετὰ ἔξεταν τὴν σκόνη τοῦ σὲ ὑδάνια και τὴν ἐπεγναντα στὰ οπίται, η τὸν ἔθαπταν ἔξω, σὲ μέρον ἥρε. Τὰ λειψανά τῶν βασιλέων και ἐπικράνων, τὰ βάζαν στοὺς πύργους τῶν ναῶν.

Στὴν κηδεία τῶν ἐπισήμων ἄλλοτε στὴν Περούβια, συνειδίζοντο και ἀνθρωποθυσία.

Οἱ Βαλβούν ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὸν θάνατο τοῦ "Ιγκα Γιον-παγκοῦ, ἐθουσιόθη πλῆθος ἀνδρῶν και ὅσαν πέθανε ὁ Χοναγιοῦ-Καπάκ, πνεοτετόνηαν παραπάνω ἀπὸ χιλίους, ἐπάνω εἰς τὸ μνῆμά του.

***

Στὸ παλπὸ Μεξικὸ ἔκαιαν τοὺς ἔπιστημον ποὺ πέθαιναν. Κάθε ἔνας εἶχε και ἔνα Θεὸν προστάτην, και ὅσαν πέθαινε τὸν ἔννυντας ἀνάλογα μὲ ὅφεια και τὸ χώρων τὸ διαπλόπο, τοῦ Θεοῦ προστάτου. Τὸν ἔσκεπταν μ' ἔνα χαρτί, ἀπάνω σὲ δόπιο ἔγγραφον διάφορες σύνεχες, και αὐτὰ ἡσαν φυλακταὶ για τὸν κάτωκόμο. Μετὰ ἔξεταν τὴν σκόνη τοῦ σὲ ὑδάνια και τὴν ἐπεγναντα στὰ οπίται, η τὸν ἔθαπταν ἔξω, σὲ μέρον ἥρε. Τὰ λειψανά τῶν βασιλέων και ἐπικράνων, τὰ βάζαν στοὺς πύργους τῶν ναῶν.

"Οοο δὲ νεκροὶ δὲν ἔκαιοντο, τὸν ἔθαψαν σὲ βαθειῶν ἀλκηκονῖ, καθημένους ἀπάνω σὲ ἔντινα σκαμνιά, ποὺ τὰ λέγαν 'ιαπαλλί, και διπλὰ τοὺς ἔβαζαν τὰ ἔγγαλα τοὺς ἐπαγγέλλατος τοὺς, γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸ δυνατεῖτον τοὺς εἰς τὸν ἀλλό κόμο, και ἀν δ ἀποθανῶν ἦταν πολεμοτής, ἀστίδα και σπαθί, ἀδράτι και καὶ ἄνεμη ἀν πέταν γυναίκα και σύντοιχον καθ' ἔξης.

"Οταν δὲ ὁ νεκρὸς ἵταν εὐγενής, δὲν τὸν ἔφιναν μόνον, νὰ κάμη την δούσιοτηα εἰς τὸν κάτω κόμο, ἀλλὰ ἐθυσίαζαν και πολλοὺς δούλους, ἀπάνω εἰς τὸν τάφο τον, γιὰ νὰ τὸν συντροφεύσουν.

Εἰς τὸ Ζαποτικανὸν πίστεναν ὅτι οἱ νεκροὶ, δρισμένην ὑμέραν τοῦ ἔτους, ξαναγυρίζουν γιὰ νὰ ἐπικομβοῦν τὰς οἰκογένειας των. Γιὰ τοῦτο την ὑμέρα ἔκεινην στρώναν πλόσιον τραπέζι εἰς τὸ οπίται δόλο δὲ οἱ οπικοὶ στέκονταν γύρω-γύρω στο πωπλοῖ, κάτω βλέποντες, γιὰ νὰ μὴν ταράζουν τὸ δεῖπνον τῶν ἀσφάτων συμποιαστῶν.

***

Εἰς τὸν Κολομβίαν ὑπάρχει κάποια διαφορά, στὰ νεκρικὰ

νόμιμα.

Μερικοὶ λαοὶ ὅπως οἱ Τροακαῖοι θάπτουν τὸν νεκρούν των μὲ πομπή, μὲ τὰ ὅπλα τοὺς κ.λ.π. οκελάζοντες αἴτους, στὸν τάφο, μὲ πυκνὰ στρώματα, ἀπὸ φύλλα βανανέας, γιὰ νὰ μὴ τὸν ἔγγιξῃ ἡ γῆ.

Ἄλλες ὅμις φυλές, παρόχθιες τοῦ Ὄρενόκου, προετοίμαζαν ἀλλπν ταφὴν εἰς τὸν δαπλανότερον. Άποτο πιστεύουν ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν τὸν οκελετὸν τῶν ἀποθνησκόντων. Γιὰ αὐτὸν τὸν δέναν καλὰ μ' ἔνα σχοινὶ και τὸν βάζαν μέσα στὸ ποτάμι. Τὰ φάρια τῶν τεῖς σίρικων και ὁ οκελετός σὲ 2—3 ἡμέρες ἔταν ἔτοιμος. Τότε οἱ συγγενεῖς ἀνέσυραν τὸ λείφαντο, και κατόπιν τὸ χρεούνταν στὸ ταφάνι.

"Δοτε ἡ ταφὴ εἰνε ἐναέριος ἔκει!

Οἱ Καραϊβῖ, ἐκθέτουν τὸ πτώμα και ἔπειτα μαζεύουν τὰ δύτι και τὰ βάζουν στὸ καλάθι. Όσον καιρό, θὰ είνε τὸ πτώμα ἐκτεθειμένον, θὰ τὸ ἐπωελοῦνται ν γυναικεῖς τὸν χωριστὸν, ἐκτὸς μᾶς... θυσιαζούμενης εἰς τὸν ἐπίγειον ταφὸν τον, ἀν αὐτὸς ήταν ἀρχηγός.

Και οἱ Γουινουγγέννοι τῆς Γουάνης, καίνε τοὺς νεκρούς των ἀφοῦ προπονούμενων τὸν βάθουν και τοὺς στολίσουν,

Και τῶα ἀκόμη οἱ Σασώνιοι και οἱ ἐρυθρόφερεμοι τὸν ὅμορον τὸν ἀγίον Φραγκίσκον, καίνε ἀκόμη και σήμερον τὸς πεθαμένους των.

Ἐπίσης οἱ Τακαλές, καίνε μὲ μεγάλη πομπὴ τὸν νεκρούν των. Στὴν τελετὴν αὐτὴν παριστάνται και ὁ «γόπης ιατρός», δὲ οποίος μὲ χειρονομίας και μορφασμούς και μαγικά λόγια μεταβιβάζει τὸν φυκὴν και τὴν σκιάν τοῦ ἀποθανόντος εἰς τὸ σῶμα ἐνδὸς ἀπὸ τὸν παρισταμένον, δὲ οποίος μὲ τὸν παρισταμένον και τὸ δέσμωμα και τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ.

Στὴ Σίτνα καίνου τὸν νεκρόν ἀλλὰ τὴν σκόνην σὲ νεκροδάχη καίσια, δημά, ἔμειται τὰ δόστι εἰς τὸν παρισταμένον τὸν νεκροδάχην σὲ τὴν παρισταμένην.

***

Οἱ ἐρυθρόφερεμοι Ασινιβοῖον και πολλές ἄλλες φυλές, βάζουν τοὺς νεκρούς των σὲ κλάδοντας δένδρων, ἀπάνω σὲ μὰ σκαλωσιὰ ἔχλινη φυλή, γιὰ νὰ μὴ τὸν φύλαντον τὸ σαρκοβόρα τετράποδα. Αφοῦ περάσει χρόνος μαζεύουν τὰ δοτᾶ και τὰ βάζουν σὲ μεγάλες δοτεοφήκες. Αν μεταναστεύῃ ἡ φυλή, πέρνει μαζὶ της τὰ δοτᾶ τῶν προγόνων. Αν δὲν είνε δυνατὸν νὰ τὰ συνιεριάληπῃ, τότε τὰ κρύβει μέσα σὲ σπίλαια η τὰ θάπεται μέσα εἰς τὴν γῆν.

Στὴν Νέαν Αλβράνη τῆς Βορείου Αμερικῆς, τὰ πτώματα τὰ βάζουν, μαζὶ μὲ τὰ τόξακα τὰ βέλων των, σπασμένα δύως, μέσα σὲ «πιγόρες» (βάρκες) και τὶς κρεμούνται ἀπὸ τὰ δένδρα, σὲ ψῆφος δέκα η δεκαπέντε ποδῶν, ἀπὸ τὸ δέδαφος και τὰ καλάπια τῶν νεκρῶν. Στὴν παρισταμένη της οικίας σανίδες σανίδες.

Τὰ πτώματα τῶν αιχρῶν παῖδων, τὰ βάζουν σὲ καλάθια και τὰ κρεμούνται ἐπίσης ἀπάνω εἰς τὰ δένδρα, βάζονται μέσα και τετράγωνα καντάκια μὲ τροφή.

Γιατὶ και αὐτοὶ, ὅπως και ὅλοι οἱ ἄγριοι λαοί, πιστεύουν ὅτι τὸν νεκροῦ, ἔχει τὶς αὐτές, ὅπως και οἱ ζωγρανοί, ἀνάγκες. Οἱ ἐρυθρόφερεμοι ἀλλάζουν της πιστεύοντος διάταξης, εἶναι τὸ δέον μὲ τὴν ἐπίγειον κατοικία τῶν ἀνθρώπων. Μὲ τὴν διαφορὰ διάτηστος διάταξης, γεμάτη βονβάλια, ζαρκάδια, κ.τ.λ. η χωρὰ ἔρημη και παγερόη, ποὺ δὲ οικεῖ μαστίζονται ἀπὸ πεῖνα, δῖφα κλα.

Και γιὰ τοῦτο τὰ ονειρα, και αὐτούς, εἶνε ινδάλματα ἔξωστοια σαρίσαντας σαρίσαντας ζωῆς.

***

Στὴ Βόρειο Αμερικὴ όπου δὲν ὑπάρχουν δένδρα, όπως στὴν χώρα τῶν Οίνολάσκα, θάπτουν τὸν νεκρόν των ἀπάνω σὲ λόφους, και στὸντον ένα σημάδι εἰς τὸν τάφον.

Οἱ Εσκιμώοι βορειότεροι σκεπάζουν τὰ πτώματα μὲ λιθάρια η μὲ κιόνι. Τὰ δέοντα κρανία ἔπειτα, τὰ βάζουν σὲ πασσάλους και τὰ στρώνουν γύρω ἀπὸ τὶς καλύβες των, μαζὶ μὲ κεφαλία διάκριτη, και φωκών, χωρὶς διάκριτη.

Οἱ Καλαύνοι, οἱ πεθανεῖται ὅτι ἀφέντης, σφάζουνται και δυολούς, και στρώνουν στὸν πεπλού της ζωῆς.

